II Chronicles 1-4

Introduction…

- **Ang Kabug-usan sang Pulong sang Dios…**
  - Handom naton nga matun-an ang tanan sa Bibliya – halin sa Genesis asta Pahayag..
  - **Binuhatan 20:27** – "Kay wala gid ako sing may gintago sa inyo parte sa bug-os nga katuyuan kag plano sang Dios."
  - Natapos na naton ang **I Chronicles** – kag magapadayon kita sa **II Cronica**…
  - Ang **II Cronica** ang ika 9 nga libro sang History sang Israel sa Old Testament…

- **Overview of the book of II Chronicles…**
  - 1st – Sin-o ang nagsulat sang libro sang **II Cronica**
    - Ang ngalan nga Cronica ginhatag sang isa ka scholar nga si Jerome…
    - Ang buot silingon sang ini nga ngalan 'Ang natabo'
    - Wala naton nakilal-an ang nagsulat – pero ginapatihan nga si Ezra ukon Nehemiah…
    - Ginsulat pagkatapos sang pagkabihag halin sa Babylonia – sang nakabalik sila sa Judah
  - 2nd – Ika 6 ini nga libro sang mga Hari sang Israel - **I Samuel** asta **II Cronica**…
    - Ang **I Samuel** natapos sa tion sang mga propeta /kag nagsugod sa paghari sang mga Hari
    - Ang **II Samuel** ang kabuhi ni Haring David – halin sa iya paghari asta sa iya kamatayon…
    - Ang **I Hari** – ang una nga 11 ka chapter ang paghari ni Haring Solomon…
    - Ang kataposan sang **I Hari** kag **II Hari** – ang natungan nga ginharian…
  - 3rd – May 4 ka parte ang libro sang **I kag II Cronica**…
    - **I Cronica 1-9** – ang kaliwat sang Israel – halin kay Adan asta sa pagkabihag…
      - Ang mga kaliwat importante gid para sa mga Judio – para mabal-an ang ila ginhalinan!
      - Pero importante man sa aton – kay nangin kaliwat ini ni Jesus Christ!
    - **I Cronica 10 - II Cronica 9** – Ang isa ka ginharian
      - Saul – ang una nga Hari sang Israel – kag nag Hari siya sang 40 ka tuig…
      - David – ang ikaduha nga hari – kag nag Hari man siya sang 40 ka tuig…
      - Solomon – ang ikatatlo nga Hari – kag naghari man siya sang 40 ka tuig…
    - **II Cronica 10-28** – ang natunga nga ginharian…
      - Sang napatay si Solomon – ang ginharian natunga sa duha…
      - Ang pulo ka tribo sa babay – gintawag nga Israel – si Jeroboam ang una nga naghari…
      - Ang Juda kag Benjamin – ginatawag nga Juda – si Rehoboam ang una nga naghari…
      - Indi na mag-isa liwat ang Israel – asta sa 1948 – **Ezekiel 37:21-22**
      - 40 ka hari ang magahari sa duha ka ginharian – 20 sa Israel / 20 sa Judah…
      - Isa ini sa pinaka-importante / pero damo nga wala nakabalo sang sini nga History…
      - Ang tanan nga mga proteta halin sa Isaias asta sa Malacias nagtagna sini nga ginharian!
      - Natapos ini sa ginatawag nga Diaspora – ang magkalalag sang North nga ginharian…
      - Kag ang South nga ginharian naman ang ginbihag sang Babylon – sa 70 ka tuig!
    - **II Cronica 29-36** – Ang pagkatapos sang pagkabihag…
      - Ang Juda nagbalik sa Israel sa tatlo ka pagbalik – kay Ezra / Zerubable / Nehemias…
      - Kag nakabalik sila – para matuman ang propisiya sa **Jeremiah 29:10**!

Ang paghari ni Solomon… (*4 things*)

- **1st – Ang kaalam halin sa Ginoo… vs. 1-17** Read: II Cronica 1:1-12
  - 1st – Sa padayon nga istorya – Napatay si Harin David – si Solomon ang nagbulos sa iya… vs. 1-6
    - Nag-upod ang Ginoo kay Solomon – kag ginpakamaayo Niya siya…
      - Ginitipon ni Solomon ang tanan nga mga liders sa Gibeon para maghalad sa Ginoo…
      - Nadala na ang Kahon sang Kasugtanan sa Jerusalem – **II Samuel 6:17**
      - Nagpatindog na si David sang bag-o nga Payag para sa Kahon sa Syudad ni David…
      - Pero ang una nga Payag nga ginpahimo ni Moses ara sa Gibeon…
      - Naghalad si Solomon sang 1000 ka halad– kag naghambal ang Ginoo sa iya sa damgo!
    - Nagkadto si Solomon sa Ginoo para makabati – kag nabatian gid niya ang Ginoo…
      - Indi tungod sa kadamuon sang iya ginhalad / ukon tungod kay ara siya dira…
      - Nakabati siya sa Ginoo tungod kay ginpangita niya ang Ginoo nga sinsero!
      - Nagapinsar ang tawo nga kon maghatag ta sa Ginoo sabton niya kita…
      - Pero indi naton mabayaran ang Ginoo…
      - Ukon magsulod ta sa balaan nga lugar – mamati siya sa aton – pero ang Ginoo bisan diin…
      - Kon nagapangita gid kita sa Ginoo – gusto gid Niya permi magsabat sa aton…
      - **Jeremiah 29:13** – "Kon magadanggop kamo sa akon sing tinagipusuon, buligan ko kamo."
  - 2nd – Gusto sang sang Ginoo nga ihatag kay Solomon ang TANAN…vs. 7-10
    - Nagsabat si Solomon – ginhatagang sang Ginoo kaluoy si David - kag ginhimo nga Hari…
      - Kag subong ginhimo Niya si Solomon nga Hari bulos kay David…
      - Pero pamatyag ni Solomon daw bata siya nga magahari sa damo nga tawo – (*daw yabok*)!
      - Te – ngayo siya sang kaalam – para madumalahan niya ang Israel sang husto!
      - Tanan kita makabatyag sang kabudlay tungod sa mga nagakalatabo sa aton kabuhi…
      - Daw bata kita nga indi kita kabalo sang aton himuon – ang aton desisyon nga himuon…
      - Nagapangita kita sang mabulig sa aton – kaalam para indi magsala ang aton desisyon!
    - Ang kaalam ginahatag sang Ginoo sa mga nagapangayo sa Iya…
      - Ang kaalam sang Ginoo indi ini kaalam pareho sa kalibutan nga aton matun-an…
      - Kon gusto mo mangin maalam ma-eskwela ka – kag tudluan ka sa eskwelahan…
      - Pero bisan ang pinakamaalam nga tawo – kon kis-a kulang ang ila kaalam sa ila kabuhi…
      - Tungod kay ang kaalam indi matun-an – regalo ini sang Espiritu – **I Corinto 12:8**...
      - Kay ang pinakahusto nga desisyon sa kabuhi – kon may kaalam kita halin sa Ginoo…
      - Kag makuha lang naton ini – kon magpangayo lang kita sa Ginoo!
      - And the way to get wisdom – is simply to come to the Lord and ask for it!
      - **Santiago 1:5** – "Kon may ara sa inyo nga kulang sang kaalam, magpangayo siya sa Dios, kag ang Dios magahatag sini sa iya nga wala sing hawid-hawid kag aligutgot."
  - 4th – Nalipay gid ang Ginoo sa ginpangayo ni Solomon… vs. 11-12
    - Tungod kay wala siya nangayo sang kwarta/malawig nga kabuhi/kamatayon sang kaaway!
      - Ginhimo siya sang Ginoo nga pinakamaalam nga tawo nga nabuhi ukon mabuhi!
      - Kag himuon man siya sang Ginoo nga pinakamanggaranon – bisan wala niya ginpangayo!
    - Ginhatag sang Ginoo ang ginpangayo ni Solomon – kay indi gid para sa iya ang iya ginpangayo
      - Kon mangayo ang imo bata 500 para sa eskwelahan – nangduha-duha ka ayhan…
      - Kon mangayo ang imo bata 500 para para bakal lang dulce – indi mo paghatagan…
      - Sa Ginoo amo man kon mangayo ka para sa imo lang – indi gid Siya maghatag….
      - **Santiago 4:3** - "Kag kon nagapangayo kamo wala kamo ginahatagi kay malain ang inyo tinutuyo. Ang mga butang nga inyo ginapangayo para lang sa inyo kaugalingon nga kalipayan."
      - Kon magpabilin kita kay Jesus – makapangayo kita bisan ano kag ihatag Niya - **John 15:7**
      - Tungod kay pangayuon ko naton ang gusto sang Ginoo nga pangayuon naton!

- Indi lang ang Ginoo ang maghatag sang aton kinahanglan…
  - Kon mangayo ang imo bata ice cream – hatagan mo lang siya ayhan isa ka kutsara…
  - Indi, hatagan mo siya sang damo nga ice cream – basi isa gid kayahong!
  - Indi lang ang Ginoo maghatag sang aton kinahanglan – my damo pa Siya nga plano sa aton
  - Ihatag Niya ang Iya bug-os nga ginharian – labaw pa sa aton ginapinsar - **Luke 12:33**
  - Ang rason kon ngaa wala Niya ginhatag sa aton ang iban ky kabalo Siya indi maayo sa imo
- 5th – Nagbalik si Solomon sa Jerusalem – kag ginpabakod ang Iya army… vs. 13-17
  - Pero daw indi ini maayo nga plano – kay ang iya paghari tion sang kalinong…
    - Nagdugang siya 1,400 karwahe – 12,000 manugkabayo – nagabantay sa bilog nga Israel
    - Ginbakal niya ini sa Egipto – kag nagsugod siya pamaligya sa Hithanhon kag Syria!
    - Pero hambal sang Ginoo indi magdugan sang kabayo – **Deuteronomy 17:16**...
    - Kay basi magsalig sila sa ila army imbes nga sa Ginoo
    - The concern was he would trust in his military might rather than the Lord...
    - **Psalms 20:7** - "Ang iban nagasalig sa ila mga karwahe kag ang iban sa ila mga kabayo, pero kami iya nagasalig sa Ginoo nga amon Dios."
  - Pero daw gamay lang para sa Hari – pero amo ini ang sugod pero indi katapusan…
    - Kag sa ulihi nagsugod siya palayo sa Ginoo – tungod sa una nga gamay nga sala!
    - Dapat permi kita mag-andam - panilagan naton ang gamay nga mga butang sa aton kabuhi
    - Tungod kay indi nga magbugtaw kita isa ka adlaw kay magdesisyon nga maghimo sala…
    - Ginahinay-hinay kita butong palayo sa Ginoo – nga mga gamay nga mga desisyo naton!

- **2ND – ANG PAGHANDA PARA SA TEMPLO… VS. 1-18** READ: II CRONICA 2:1-10
  - 1st – Determinado si Solomon para magpatindog sang Templo para sa Ginoo…vs. 1-2
    - Nagtipon si Solomon sang DAMO-DAMO nga manug-ubra sa Templo…
      - Damo nga mga kahoy ang ginpangtapas – 70,000 ang ginpahakot ni Solomon…
      - 80,000 ang manugbasbas sang mga dalagko nga mga tawo…
      - Ang kalabaon sang mga bato mga 10 asta 20 ka metro – 50 tonelada ang bug-at…
      - Ang mga porman 3,600 para magtan-aw kag magplastar sang damo nga mga tawo!
    - Mga 200,000 tanan katawo ang nag-ubra para sa templo…
      - Kon damo ang manug-ubra – mas mamag-an ang ubra…
      - Ang isa ka tawo gamay lang ang maubra – pero kon ang damo mag-ubra sang dungan…
      - Daw wala limit ang ubra nga ila ma-ubra kag matapos para sa Ginoo!
  - 2nd – Kag nagpangayo si Solomon kay haring Hiram sang Tyre para sa materyales…vs. 3-18
    - Kinahanglan niya sang damo nga kahoy nga sedro halin sa Lebanon…
      - Ang kahoy nga sedro sang Lebanon kilala nga dako kag bakod nga kahoy…
      - Nagataas ini asta sa 120 feet – kag pwede maglapad sa 8 feet!
      - Hard wood – bagay gid para sa mga dalagko nga mga bilding!
    - Nagsugot si Haring Hiram nga hatagan niya si Solomon sang kahoy nga gusto niya…
      - Ang iya nga tawo ang magpang-uto – himuon balsa – kag ginpalutaw pakadto sa Israel…
      - Kag halin sa Jopa – ginkuha ni Solomon kag gindala sa Jerusalem…
      - Kag ang bayad – nagpadala si Solomon sang pagkaon sa mga tawo sang Tyre…
      - 1.2 million ka gallon sang trigo kag barley / 120,000 ka gallon sang olibo kag bino…
      - Ang tanan nga materyales kag sweldo sa tawo para sa templo – billions!
      - Gingamit si Solomon ang dako nga manggad nga ginhatag sang Ginoo – kag ginbalik sa Iya!
      - Ang tawo nagaubra sa pila ka tuig para sa dako nga balay – para maayo ang ila retirement!
      - Mga butang nga indi man magdugay – pero wala pulos sa katapusan!
      - Pero mas maayo nga ihatag naton ang aton tion/talent/kwarta – balik sa Ginoo!

- **3RD – ANG PAG-UBRA SANG TEMPLO… VS. 1-17** READ: II CRONICA 3:1-17
  - 1st – Sa ika-4 nga tuig nga paghari ni Solomon / 480 ka tuig halin sa Egitpo… vs. 1-9
    - Ginsugudan ni Haring Solomon ang Templo – 7 ka tuig antis ini natapos…
      - Ang templo 90 feet ang kalabaon / 30 feet ang kalaparon / 45 feet ang kataason…
      - Kag sa atubangan sang Templo may 15 feet pa nga lagwerta…
      - Sa sulod halin sa salog asta sa kesami ginhaplakan sang puro nga bulawan -*bisan ang lansang*
      - Gintuyo nga kon magtan-aw kag kon dayawon naton daw pareho kanami sang langit…
      - Pero bisan ano kanami sang Templo – indi ini makapareho sa langit…
      - **I Corinto 2:9 -** "Wala pa sing may nakita, nabatian, ukon nahunahuna ang tawo nga sarang maikomparar sa mga butang nga ginpreparar sang Dios sa mga tawo nga nagahigugma sa iya."
      - Ang langit indi ang pinakanami nga lugar nga aton ginapinsar – labaw pa sa aton paminsaron
      - Kinahanglan sang 1000 ka tuig para mapakita sang Ginoo sa aton kon ano ini kanami!
    - Ang tanan nga bato para sa Templo ginbasbasan sa ginkuhaan sini - **I Hari 6:7-10**
      - Indi mabatian ang martilyo ukon sensil sa sulod sang Templo…
        - Tanan nga bato gin-ubra sa quarry – ginpang-assemble na lang sa Templo…
        - Ang kada bato husto gid ang takos – pagtungtong sa isa kag isa igo gid dayon…
        - Indi na kinanglan bangilan/butangan pa cemento ukon basbasan liwat…
        - Asta subong makita pa ang quarry kon diin gin-ubra ni Solomon ang mga bato…
        - Sa north nga bahin sang Jerusalem – tupad sa Damascus gate!
      - Kon maghimo ang Ginoo sang balay wala siya naggamit sang kahoy ukon cemento…
        - **I Pedro 2:5** - "kamo nga bilang buhi man nga mga bato ginapatindog sang Dios bilang isa ka espirituhanon nga balay..."
        - Gingamit sang Ginoo ang mas mahal nga materyales – para sa Iya balay!
        - Natingala bala kamo kon ngaa wala kita dayon gindala sa langit sang naluwas na kita!
        - Ngaa ginbilin Niya kita diri gihapon sa kalibutan para mag-antos kag matemtar pa…
        - Ang rason kay damo pa kita kiwi kag kalain nga bahin – kinanglan nga panamion…
        - Indi na kita kinanglan basbasan sa langit – diri kita dapat ubrahon sa kalibutan…
        - Ginhatagan kita sang Ginoo pagtilaw para kurtihan kita sa gusto Niya para sa aton…
        - Kag pag-abot naton sa Langit – perpekto na kita nga daan!
  - 2nd – Ang Labing Balaan nga Lugar… vs. 10-17
    - Sa sulod sang Templo – may kwarto nga 30 feet ang kalabaon para sa Kahon sang Kasugtanan
      - Ang Templo gintunga sa duha ka parte – ang Balaan / kag Labing Balaan…
        - Ang Balaan ang una nga kwarto sa templo – ang mga pari lang pwede makasulod…
        - Ang Labing Balaan ang sa sulod nga kwarto – diri nagatiner ang presensya sang Dios
        - Ang dingding may decorasyon nga mga prutas kag mga bulak…
        - Sa likod nga dingding may duha ka bulawan nga Kerubin (*angel*) – 15feet ang taas…
        - Ang ila pakpak nagalambot 30 feet sa bilog nga kwarto – sa babaw sang Kahon…
      - Ang Kahon ginhimo halin sa kahoy – 4' x 2' x 2' – ginhaplakan tanan sang bulawan…
        - Ang sa sulod sang Kahon – ang bato nga ginsulatan sang 10 commandments…
        - Ginbutangan ini sang pinaka-importante nga manggad – ang Pulong sang Ginoo!
        - Ang taklob sang Kahon – ginatawag nga 'Mercy Seat' – ang tulungtungan sang Iya tiil!
        - Te, paano kita makadanggop / makabati sa Ginoo subong…
        - Paagi sa Iya Pulong - pareho sang Kahon - naga-istorya ang Ginoo sa aton sa Iya Pulong
    - Nagpahimo si Solomon sang duha ka saway nga haligi – 40 feet ang taas / 7 feet ang lapad…
      - Sa babaw may decorasyon sang bulak nga liryo – 25 tonelada ang bug-ag sang kada isa!

        - Nabutang ini sa atubangan sang Templo – sa alagyan gid pasulod…
        - Ang saway sa Bible nagarepresentar sang paghukom sang sala…
        - Te, antes ka magkadto sa presensiya sang Ginoo – atubangon mo anay imo sala! n!
- **4TH – SI HURAM SANG TYRE… VS. 1-22** READ: II CHRONICLES 4:1-10
    - 1st – Nagkuha si Solomon sang manug-ubra sang saway sa Tyre… vs. 1-22
        - Iya ngalan si Huram – iya iloy taga Israel – iya amay halin sa Tyre…
            - Naghimo si Huram sang 10 karo sang tubig / kag mga gamit halin sa saway…
            - Mga kolon/pala/yahong/tinidor – mga haligi nga may dekorasyon 400 ka pomegranate!
            - Ang kabug-aton sang mga saway bug-at gid – nga wala mahibaluan ang kabug-aton!
        - Naghimo man si Huram sang Saway nga Dagat…
            - Dako-dako nga daw yahong nga ginahugasan sang mga pari sang ila kamot kag tiil…
            - 15 feet ang lapad – 7 ½ ang kadalumon – kag 18,000 ka gallon nga tubig…
            - 12 ka saway nga baka nga nagatalikdanay ang ginatungtungan sini!
        - Ang mga pari kinahanglan manghugas antes magsulod Templo/altar - kon indi mapatay sila!
            - Ang pamangkot – nga ang tiil kag kamot lang kinanglan hugasan – ngaa indi tanan lawas!
            - Nagpamangkot man si Pedro sang amo sina sang ginahugasan ni Jesus ang ila tiil…
            - **John 13:10** - "Ang nakapaligo limpyo na ang iya bug-os nga lawas, kag indi na kinahanglan nga hugasan pa luwas lamang sa iya mga tiil.'"
            - Indi buot silingon parte sa pagkalimpyo – kay kon hugasan lang imo tiil – manimaho ka…
            - Kundi parte sa Espirituhanon – ang tiil kon diin ka gakadto – ang kamot ang imo ginahimo
            - Kon limpyo imo ginakadtuan kag ginahimo – mangin limpyo ka man!
            - Kita bilang tumuluo mag-andam kon diin kita nagakadto – ka ano aton ginahimo…
            - Kon naga-upod kita sa iban nga nagakadto sa lugar nga nagahimo sang malain…
            - Pero kon mag-intra kita sa Bible studies/upod sa mga Diosnon nga mga tumuluo…
            - Mangin matinlo – kag magapalayo sa pagpakasala – magpanglakaton upod sa Ginoo!
    - 2nd – Sang natapos na ang Ginoo naghatag mensahi kay Solomon - **I Kings 6:11-14**
        - Nami gid Templo – pero indi gusto sang Ginoo nga magsalig sila sa Templo…
            - Gusto sang Ginoo nga dumdumon nila nga ang Templo bato lang – wala gahom…
            - Kon pinsar sang Israel tungod ky may Templo – ang Gonoo ara sa ila…
            - Kon ang ila pagtuo ara sa Templo – te ang ila pagtuo indi sa husto nga butang!
        - Ang aton problema indi nga kulang ang pagtuo – kundi sala ang aton ginabutangan…
            - Ang aton pagtuo mangin epektibo lang kon diin naton ginabutang ang aton pagtuo…
            - Para mangin epektibo lang aton pagtuo – kon ibutang naton ini kay Jesus…
            - They key to having effective faith – is putting our trust in Jesus!